

Ilman yhteistä kampusta Aalto-yliopisto jää torsoksi

■ Tapio Bergholm

Useamman organisaation – korkeakoulun ja yliopilaskunnan – onnistunut yhdistäminen vaatii yhteisten toimintakulttuurien ja -ympäristöjen luomista. Täysin uuden yhteisen kampuksen suunnittelu ja toteutus tarjoaisivat erinomaiset edellytykset kolmen erillisen korkeakoulun yhteen hitsautumiseen. Uusi yhteinen kampus varmistaisi, että kaikkien korkeakoulujen opetushenkilökunta, muut työntekijät ja opiskelijat voisivat kokea osallistuvansa uuden luomiseen.

Toisen maailmansodan jälkeen Teknillinen korkeakoulu siirtyi Otaniemeen, koska alan opetuksen ja tutkimuksen laajenemistarpeita ei voinut enää tyydyttää Helsingin Hietalahden torin ympärillä. Kykeneekö Aalto-yliopisto yhtä rohkeaan tulevaisuusloikkaan?

Nykyinen kolmen kampuksen malli vesittää täysin Aalto-yliopiston perusidean, koska valtiovallan ja elinkeinoelämän panostukset valuisivat uuden hallintohimmelin uumeniin ilman poikkitieteellistä lisäarvoa. Kaupallisen, teknisen ja taiteellisen osaamisen uutta luova symbioosi syntyy vain, jos eri alojen opiskelijat, professorit ja tutkijat kohtaavat ravintoloissa, kahviloissa, ruokaloissa ja kampusalueen asuinalueilla. Vasta yhteinen kampus avaa todelliset mahdollisuudet tutkintojen monipuolistamiseen ja opetuspalettien laajentamiseen.

Yhteisen opetus-, tutkimus- ja kehittämistyön resurssija ei kannata tuhlaa byrokraattiseen rinnakkaistoimintojen hallinnointiin, kampukselta toiselle siirtymiseen ja muodollisiin tapaamisiin. Yhteinen kampus tarjoaa mahdollisuuden voimavarojen kokoamiseen, pikaisiin piipahduksiin ja satunnaisiin luovuuden purskahduksiin yllättävissä tapaamisissa, koska hierarkkiset rakenteet, etukäteen lukkoon lyö-

dyt aikataulut tai sitovat esityslistat eivät ole luovuttavaa liikkeelle panevia voimia.

Kolmen erillisen organisaation yhdistäminen uudeksi aiempaa paremmaksi organisaatioksi on vaikea tehtävä. Haasteina ovat erilaiset toimintakulttuurit, perinteiset organisatoriset rajat sekä vanhat kaunat ja epäluulot. Muutosvastarinta voi viedä voimat järkevältäkin voimavarojen yhdistämiseltä. Uuden yhteisen kampuksen suunnittelu ja toteuttaminen tarjoaisi yhteisiä onnistumisen elämyksiä ja loisi uudesta yliopistosta dynaamiseen yhteistyöhön kykenevän organisaation.

Yhteys maailmalle ja koko Suomeen

Helsingin metropoliseudulla toimivan yliopiston kannattaa etsiä keskustuskampukselleen paikka, jossa on

- kansainvälinen lentokenttä mahdollisimman lähellä
- hyvät liikenneyhteydet – varsinkin raideliikenneyhteydet – koko maahan
- tulevaisuudessakin edellytykset rakentaa uusia tiloja opetuksen, tutkimuksen ja hallinnon tarpeisiin
- opiskelijoille ja vieraileville tutkijoille edulliset asunnot sekä
- runsaasti yritystontteja innovaatioyliopiston ympärille sijoittuville luovan talouden yrityksille.

Helsingin seudulla ei ole useita rakentamattomia alueita, jotka täyttäisivät nämä yllä esitetyt kriteerit. Tuusulan Ristikytö on tällainen paikka. Se sijaitsee lähempänä Helsinki–Vantaa-lentokenttää kuin yksikään Aalto-yliopiston nykyisistä kampuksista. Se on pääradan ja

oikoradan risteyksessä, joten junayhteydet olisivat erinomaiset niin Helsinkiin kuin koko muuhun maahan. Sieltä löytyy tilaa uuden yliopiston kasvulle, opiskelijoille, tutkijoille ja nykyisille ja tuleville kasvuyrityksille.

Stanfordin yliopisto Palo Altossa on hyvä esimerkki siitä, kuinka yliopiston kampus voi sijoittua suurkaupungin metropolialueelle. Se on kytkeytynyt hyvin hedelmällisesti San Franciscon metropolialueeseen. Siellä suvaitseva suurkaupunki, vahva tieteellinen tutkimus ja nopeasti reagoiva yritystoiminta ovat luovassa vuorovaikutuksessa.

Hankkeen rahoitus

Yleisradio siirsi Helsingin keskustasta ja tyylikkäältä merenrantatontilta Töölöstä toimintotojaan Pasilaan. Yle pääsi uusiin ajanmukaisiin tiloihin 1990-luvun alussa. Samalla se sai yhteiset tilat, jotka mahdollistivat toimitusten aiempaa joustavamman käytön useissa eri medioissa, kun radion, television ja Internetin väliset rajat alkoivat murtua tiedonvälityksessä. Tämä suurinvestointi oli mahdollinen, koska vanhat ja epäkäytännölliset tilat voitiin tontteineen myydä muille toimijoille.

Aalto-yliopistolla on samanlaiset mahdollisuudet joko myydä tai vuokrata nykyisiltä kamppuksiltaan omistamia tiloja muille toimijoille. Kehä I:n sisäpuolella olevat kiinteistöt menevät varmasti kaupaksi. Keskusta-asuntojen ja -liike-

tilojen vuokrat ovat yliopiston nykyisten kampusten alueilla ja ympäristössä niin korkeat, että uusien tilojen rakentaminen lähemmäs kansainvälistä lentokenttää on edullisempaa kuin varojen käyttö nykyisten tai lisätilojen vuokraukseen. Vanhojen tilojen saneeraaminen uuden yliopiston vaatimuksia vastaavaksi on myös kallista.

Tasapainoisempi metropolialue

Helsingin metropolialueen keskeinen ongelma nyt ja tulevaisuudessa on kohtuuhintaisten asuntojen ja liiketilojen puute. Toinen tähän kasvun hidasteeseen liittyvä epäkohta on auto- ja joukkoliikennevirtojen yksipuolisuus. Yritys-, järjestö-, tutkimus- ja koulutustoimintojen keskittyminen Kehä I:n sisäpuolelle on johtanut siihen, että moottoritiet ovat tyhjiä yhteen suuntaan ja junat tekevät paluumatkat kohtuuttoman väljinä.

Aalto-yliopiston sijoittuminen Ristikytöön helpottaisi olennaisesti Espoon ja Helsingin keskustaan kohdistuvaa liiketilojen tarvetta, liikennepainetta ja turvaisi pienasuntojen ripeän uudisrakentamisen. Liikennevirrat Helsinki-Vantaa lentokentällekin sujuisivat tasaisemmin.

Kirjoittaja on dosentti, Työelämän tutkimusyhdistyksen puheenjohtaja ja Järvenpään kaupunginvaltuuston puheenjohtaja.

SUOMEN METSÄTIETEELLINEN SEURA 100 VUOTTA

Metsätieteen päivän yhteydessä 4.11.2009 julkistetaan historiateos *Metsätyypeistä laserkeilaajiin – Suomen Metsätieteellinen Seura 100 vuotta* (toim. **Tero Halonen**). Teos antaa kiinnostavan ja monipuolisen kuvan seurasta, sen jäsenistä ja toiminnasta. Seuran piirissä toimivat Metsäekonomistiklubi ja Taksaattoriklubi ovat myös tehneet omat historiikkinsa. Taksaattoriklubin historiikki *Taksaattorien taipaleelta. Sata ja yksi vuotta suomalaista metsänarviointia* julkistetaan myös Metsätieteen päivänä. Metsäekonomistiklubin 20-vuotisjuhlajulkaisu ilmestyi jo keväällä.